

KRÖNIKA SARA ARÁMBULA

kronika@skd.se

Stenen som krossat mitt hjärta

Den låg en bit in i skogen. Ödestugan som helt säkert var hem-sökt. Den var inte så stor, men de grå eternitplattorna och de höga, mörka fönstren utan gardiner gjorde ett kusligt intryck.

Som om huset stirrade tillbaka med svarta, arga ögon i ett gråblekt ansikte. Vi hade aldrig sett någon människa i närheten av stugan. Bodde någon där? Ett spöke som ville dra fler över till dödsriket? En man som använde diskbänken till att stycka sina mordoffer? En kvinna med våra på näsan som grillade små barn i ugnen? Jag föredrog det senare, för min lillebror var yngst och mjällast och sprang långsammast.

Den lite äldre grannflickan gick först. En bit från stugan stannade vi och diskuterade vem som skulle gå ända fram. Både jag och lillebror vägrade, så det blev grannflickan. Vid det här laget hade hon redan berättat flera spökehistorier. Vi höll andan medan hon klev upp på den lilla verandan och kikade in genom ett av de mörka fönstren. Sen gick hon fram mot dörren och TOG I HANDTAGET. Grannflickan hoppade till och sprang skrikande mot oss. Vi skrek ännu högre och började också springa.

Väl i säkerhet berättade hon att hon hade hört något inifrån huset ... Den lilla ödestugan fortsatte att fascinera oss under hela barndomen. Ibland, när vi kände oss modiga, gick vi dit och rörde vid den. Eller tittade in genom ett av fönstren. En gång försökte vi faktiskt öppna ett fönster från utsidan. Inte tänkte vi på att någon kunde ha något emot det, någon som kanske bott där och älskat stugan. Barn är barn. Tanklösa men inte onda.

När jag gick i högstadiet åkte vi med skolskjutsen varje dag förbi ett ödehus i Brönnestad utanför Hässleholm. Ett fantastiskt förfallet kråkslott, en riktig herrgård med flagnande vitmålning, gammal snickarglädje, veranda och fönster med massor av spröjs. Jag fantiserade om att bo där när jag blev stor. Bygga lönngångar, hemliga rum och ha fallor som i en Indiana Jonesfilm. Göra huset till en turistattraktion, ett riktigt spökehus som Gasten på Liseberg. Tyvärr kom planerna inte att realiseras. Numera är spökehuset rivet och någon har byggt en gul villa där istället.

Under hela min uppväxt åkte vi ofta till mormor och morfar. I trädgården växte blåsippor, påskliljor,

hallon, plommon och bigarråer. Morötterna var långa som min underarm. Läsken fick jag och lillebror själv hämta i den mörka källaren, om vi vågade. Till kvällsmat var det alltid stekt prinskorv och hemgjorda köttbullar. Mormor gick bort när jag var i yngre tonåren. Morfar bodde kvar i det stora huset ända tills jag var vuxen. Så fick han till slut flytta och när han gick bort köpte kommunen tomt och hus för framtida projekt. Nu står det tomt i väntan på rivning. Frukträden förvildas, trädgårdslandet har växt igen och huset ser allt tröttare ut. Men blåsipporna och påskliljorna blommar fortfarande varje år.

Förra våren körde jag förbi och bestämde mig på impuls för att stanna. Blommorna hälsade mig välkommen. Med ett leende på läpparna och saknaden i halsen vandrade jag genom minnenas trädgård. Där hänger slangen morfar brukade skölja morötterna med, där växte hallonen förr i dubbla rader, där är repen efter gungan kvar i äppelträdet. Jag tog en sväng runt huset och gick i huvudet igenom varje rum där innanför fönstren, som de en gång var. Plötsligt ser jag att någon har kastat en sten genom köksfönstret. Precis där morfar brukade stå och diska. Det känns som ett slag i magen. Utan att jag kan hjälpa det börjar tårar rinna ut efter kinderna. Jag vet att han inte står där, jag vet att kökshyllorna och skåpen är tomma, jag vet hur det är att vara en nyfiken unge som fantiserar ihop spökehistorier om ett ödehus. Barn är barn. Tanklösa men inte onda. Ändå känns det som att den stenen gått rakt genom fönstret och krossat mitt hjärta.

Barn är barn. Tanklösa men inte onda.

Hiss

Glada minnen. Som hur morfars hand vant håller korten när vi spelar ett parti tolva på den blommiga vaxduken.

Diss

Tidens tand. Ibland vill man slå ut den.

Sara Arámbula är Nordisk Mästare i muntligt berättande. Bor utanför Sösödal.